

Drygt 3 800 SAK-brunnar måste åtgärdas

3 840 av de 14 000 brunnar SAKs ingenjörssavdelning har konstruerat i Afghanistan har torkat ut. För att få bukt med problemet måste SAK nu fördjupa de uttorkade brunnarna. Ett omfattande arbete där det handlar om en avvägning mellan å den ena sidan borra nya brunnar å den andra, fördjupa redan befintliga.

– Oturligt nog har torkan fortsatt de senaste sex åren. Det har allvarligt påverkat tillgången på dricksvatten. I de sydliga provinserna har grundvattennivån på sina ställen sjunkit 15 meter de senaste sex åren. Som ett resultat av detta har 30-35 procent av de SAK-konstruerade brunnarna torkat ut,

Abdullah Aini.

berättar Abdullah Aini, samordnare på SAKs ingenjörssavdelning i Kabul.

– SAK och andra biståndsorganisationer har som högsta prioritet till att förse folk med dricksvatten och har konstruerat brunnar för att förebygga vattenburna sjukdomar sedan 1980-talet, säger Aini.

Fråga om liv och död

Rent dricksvatten är en fråga om liv och död i Afghanistan. Vart fjärde barn i Afghanistan dör före fem års ålder. Många av dem dör av vattenburna sjukdomar. Därför är den nuvarande situationen med sänkt grundvattennivå och uttorkade brunnar mycket allvarlig.

– För att kunna ta itu med den nuvarande situationen kontaktade SAK Echo (EU:s humanitära kontor) och har börjat fördjupa uttorkade

LENNART BERGGREN

En av SAKs brunnar (SCA – Swedish Committee for Afghanistan) vid Ziwaljatskolan i Wardakprovinsen.

brunnar så att de kan användas igen. Processen är fortgående och SAK har hittills genom åren fördjupat över ►

► 5 000 brunnar. Enligt en utvärdering av Cosi Foundation, ett Sri Lankesiskt konsultföretag, fungerade 85 procent av SAKs brunnar 2003, berättar Aini.

Men det är inte bara torkan som gör det svårt att förse alla med rent dricksvatten.

– Anslagen har legat stilla på fyra miljoner kronor per år samtidigt som priser och löner stiger. Därför har antalet nya brunnar, sedan jag började på SAK 1994, minskat för varje år. Dessutom begränsar den försämrade säkerheten våra möjligheter att arbeta i sydöstra Afghanistan, säger Aini.

Tills idag har biståndsorganisationer i Afghanistan konstruerat cirka 60 000 brunnar.

– Om vi räknar med att organisationernas nuvarande kapacitet är cirka 10 000 dricksvattensbrunnar per år. Då skulle det ta ytterligare 20 år att tillgodose landets nuvarande befolkning på 30 miljoner människor med rent dricksvatten. Biståndsorganisationerna måste fortsätta med att förse Afghanistan med dricksvatten, säger Aini och kliar sig i skägget.

Större anslag nödvändigt

För att SAK ska kunna bidra på ett bättre sätt i denna process har ingenjör Aini ett antal rekommendationer.

– Öka anslagen för konstruktion av brunnar. SAK har kapacitet att konstruera 1 500 brunnar per år. Dessutom behöver SAKs ingenjörsavdelning fler bormaskiner. SAK bör fortsätta fördjupa brunnar tills alla fungerar igen och det finns två alternativ. Det

ena är att sluta konstruera nya brunnar och enbart reparera dem som inte fungerar idag. Det skulle ta cirka fem år. Det andra alternativet är att bara använda hälften av nuvarande budget för nykonstruktioner och att använda resterande budget till rehabilitering av brunnar. Enligt arbetsplanen för 2007 ska det konstrueras 600 nya brunnar och 300 ska fördjupas.

Men det finns även andra saker SAK kan göra för att förbättra dricksvattensituationen på den afghanska landsbygden.

– Vi kan förbättra medvetenheten om vikten av rent dricksvatten i lokalsamhällena. Dessutom kan vi initiera lokalsamhällesbaserade system för underhåll av handpumpar. Det här bör göras så fort som möjligt, berättar Aini.

Men alla biståndsorganisationer har inte samma policy vad gäller att samverka med lokalsamhället.

– En del aktörer betalar hela kostnaden och begär inte att lokalsamhällena ska bidra med någonting. Det är problematiskt för då saknas känslan hos dem som använder brunnarna att det är deras brunn och de känner inget ansvar för den.

Men det största och överskuggande problemet är den sjunkande grundvattennivån de senaste sex åren.

– Torkan fortsätter och ingen vet hur länge till. Med det begränsade antalet bormaskiner är det inte mycket mer vi kan göra än det vi gör idag, så jag hoppas att vi får tillgång till fler borrar, avslutar Abdullah Aini. ■